

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/125/2008

PREFERENCJE PARTYJNE W SIERPNIU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, SIERPIEŃ 2008

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
12 października 2007 roku

Gdyby wybory parlamentarne odbywały się na początku sierpnia¹, udział w nich, według własnych deklaracji, wzięłoby 55% respondentów, nieznacznie mniej niż przed miesiącem. Uczestniczenie w ewentualnym głosowaniu całkowicie wykluczyło 27% badanych. Obecny poziom deklaracji uczestnictwa w wyborach jest wyraźnie niższy niż na początku roku.

Tabela 1

Deklaracje uczestnictwa w wyborach parlamentarnych	Wskazania respondentów według terminów badań								
	XII 2007	I 2008	II 2008	III 2008	IV 2008	V 2008	VI 2008	VII 2008	VIII 2008
	w procentach								
Na pewno wziął(ęła)bym w nich udział	65	65	62	61	58	57	53	56	55
Nie wiem, czy wziął(ęła)bym w nich udział	14	14	14	15	15	20	18	15	18
Na pewno nie wziął(ęła)bym w nich udziału	22	21	24	25	27	23	29	29	27

Drugi miesiąc wakacji okazał się niezbyt korzystny dla partii premiera Donalda Tuska. W sierpniu chęć głosowania na PO zadeklarowało 40% respondentów zapowiadających swój udział w ewentualnych wyborach, o 2 punkty procentowe mniej niż w lipcu. Po okresie stabilizacji notowań (od marca do maja) już trzeci miesiąc z rzędu spada poparcie dla rządzącej partii. W stosunku do maja Platforma straciła 9 punktów procentowych, a w porównaniu z początkiem roku, kiedy była u szczytu popularności, jej notowania są o 13 punktów procentowych niższe.

Stabilne jest natomiast poparcie dla opozycyjnego PiS, na który w sierpniu, tak jak przed miesiącem, głosowałoby 18% respondentów deklarujących uczestnictwo w wyborach.

Relatywnie lepsze niż w lipcu są notowania dwóch pozostałych partii, których przedstawiciele mieliby szansę zasiąść w nowym parlamencie – SLD i PSL. Chęć głosowania na SLD deklaruje 7% zdeklarowanych wyborców i jest to najlepszy wynik tej partii od momentu rozwiązania koalicji Lewica i Demokraci. Drugą z rządzących partii – PSL poparłoby w sierpniu 6% zdeklarowanych uczestników głosowania.

Tabela 2

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach**								
	XII 2007	I 2008	II 2008	III 2008	IV 2008	V 2008	VI 2008	VII 2008	VIII 2008
	w procentach								
Platforma Obywatelska RP	50	53	48	49	49	49	45	42	40
Prawo i Sprawiedliwość	22	21	19	22	18	18	19	18	18
SLD/ Lewica i Demokraci	8*	7*	9*	5*	5	5	6	6	7
Polskie Stronnictwo Ludowe	7	6	5	4	4	5	5	4	6
KPEiR	1	2	1	2	1	1	2	1	3
Liga Polskich Rodzin	1	1	2	2	2	1	1	2	2
Partia Demokratyczna	-	-	-	-	0	1	0	1	2
Partia Kobiet	1	1	1	2	2	2	2	2	1
Polska Partia Pracy	1	1	1	1	1	1	0	1	1
Samoobrona RP	2	1	1	0	1	1	2	2	1
SdPI	-	-	-	-	1	1	1	0	1
UPR	0	1	0	0	1	0	1	1	1
Inne	1	0	1	1	0	0	1	0	0
Trudno powiedzieć	7	7	11	13	14	13	14	18	16
N=	559	578	704	732	635	638	590	606	590

* Deklaracje poparcia dla koalicji Lewica i Demokraci (SLD + SdPI + UP + PD)
 ** Podstawą procentowania są wszyscy ci, którzy deklarują, że na pewno wezmą udział w wyborach

Pozostałe partie nie przekroczyłyby wyborczego progu. W sierpniowym badaniu stosunkowo wielu zwolenników ma KPEiR (3%), więcej sympatyków niż przed miesiącem zdobyły także PD i LPR (po 2%). Gdyby wybory parlamentarne odbywały się na początku sierpnia, swoją obecność na scenie politycznej zaznaczyłyby także: Partia Kobiet, PPP, Samoobrona, SdPI i UPR.

W wakacyjnych miesiącach na relatywnie wysokim poziomie utrzymuje się odsetek wyborców deklarujących chęć wzięcia udziału w wyborach, ale niemających sprecyzowanych preferencji. Obecnie 16% potencjalnych uczestników głosowania (o 2 punkty procentowe mniej niż miesiąc temu) deklaruje, że nie wie, na którą partię oddałoby głos.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (219) zrealizowano w dniach 1–4 sierpnia 2008 roku na liczącej

Kolejny miesiąc spadku poparcia dla PO może wskazywać, że wyborcy zaczynają uważniej się przyglądać osiągnięciom rządzącej partii. Spadek ten nie przekłada się jednak na jakikolwiek zauważalny sukces opozycji. Notowania Platformy nadal są wyraźnie wyższe niż przed wyborami (we wrześniu 2007 roku popierało ją 28% zadeklarowanych wyborców), a poparcie dla PiS wyraźnie niższe niż w okresie przedwyborczym (30% we wrześniu 2007). Na wysokim poziomie utrzymuje się natomiast liczba respondentów powstrzymujących się od jednoznacznych deklaracji partyjnych.

Z drugiej strony trzeba pamiętać, że w okresie wakacyjnym realizacja sondażu jest utrudniona ze względu na mobilność respondentów i to – jeśli chodzi o miejsce w strukturze społecznej i gusty polityczne – nierównomierną, większą w pewnych grupach społecznych, a mniejszą w innych. Wydaje się, że właśnie tym czynnikiem można tłumaczyć lepsze niż dotychczas notowania Krajowej Partii Emerytów i Rencistów.

Opracował

Krzysztof PANKOWSKI

A N E K S

Tabela 1. Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział? 1 - Na pewno wziął(ę)by(m) w nich udział; 2 - Nie wiem, czy wziął(ę)by(m) w nich udział; 3 - Na pewno nie wziął(ę)by(m) w nich udziału

	(%)			
	1	2	3	Liczba osób
Ogółem	55	18	27	1076
Płeć				
Mężczyźni	54	17	29	510
Kobiety	56	19	26	566
Wiek				
18-24 lata	55	19	26	156
25-34	48	24	27	198
35-44	52	21	27	168
45-54	53	14	33	170
55-64	66	13	21	186
65 lat i więcej	55	16	29	198
Miejsce zamieszkania				
Wieś	51	19	30	402
Miasto do 20 tys.	52	15	33	148
20-100 tys.	56	18	26	210
101-500 tys.	56	18	26	169
501 tys.i więcej mieszk.	66	18	16	147
Wykształcenie				
Podstawowe	45	20	35	289
Zasadnicze zawodowe	45	19	36	275
Średnie	61	20	18	362
Wyższe	76	6	18	150
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier.,inteligencja	84	3	12	83
Prac.umysł.niż.szczebła	70	15	15	80
Pracownicy fiz.- umysł.	48	26	26	103
Robotnicy wykwalifikowani	43	24	33	120
Robotnicy niewykwalifik.	35	27	38	50
Rolnicy	47	16	37	57
Pracujący na własny rach.	64	17	19	45
Bierni zawodowo				
Renciści	48	18	33	98
Emeryci	61	14	25	247
Uczniowie i studenci	52	19	29	70
Bezrobotni	44	22	34	73
Gospodynie domowe i inni	48	20	32	49
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	66	17	16	134
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	50	21	29	91
sekt. pryw. poza rolnict.	53	20	27	259
prywatnym gosp. rolnym	50	16	33	71
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	46	25	29	47
301-500	40	11	49	108
501-900	54	16	30	200
901-1200	61	18	22	147
Powyżej 1200 zł	72	8	20	153
Ocena własnych war. mater.				
Złe	43	23	34	231
Średnie	51	20	29	444
Dobre	66	13	21	401
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	57	12	31	80
Raz w tygodniu	57	20	23	487
1-2 razy w miesiącu	53	23	24	179
Kilka razy w roku	51	16	33	194
W ogóle nie uczestniczy	52	11	36	136
Poglądy polityczne				
Lewica	76	5	20	144
Centrum	54	18	28	285
Prawica	65	16	19	334
Trudno powiedzieć	35	26	39	314

Tabela 2. Na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?

(%)

	KPEiR	LPR	Partia Demokra- tyczna	Partia Kobiet	PO	PPP	PSL	Prawica Rzeczypos- politej	PiS
Ogółem	3	2	2	1	40	1	6	0	18
Płeć									
Mężczyźni	3	1	1	0	40	0	4	1	21
Kobiety	3	3	2	1	39	2	6	0	16
Wiek									
18-24 lata	0	4	3	0	51	3	6	0	14
25-34	1	2	2	3	52	2	5	0	8
35-44	1	4	1	1	42	1	5	0	19
45-54	4	1	1	1	41	1	4	0	19
55-64	5	2	3	0	32	0	5	1	19
65 lat i więcej	5	3	0	0	27	1	8	1	30
Miejsce zamieszkania									
Wieś	3	3	0	0	29	1	11	0	21
Miasto do 20 tys.	2	1	0	1	47	4	5	0	11
20-100 tys.	3	1	1	1	46	2	2	0	18
101-500 tys.	4	3	2	0	49	1	2	1	19
501 tys.i więcej mieszk.	2	3	5	2	39	0	2	0	17
Wykształcenie									
Podstawowe	4	2	1	0	28	1	7	0	26
Zasadnicze zawodowe	6	4	0	1	37	2	7	0	17
Średnie	2	2	2	0	49	1	4	0	17
Wyższe	0	2	3	3	38	2	5	1	15
Grupa społ.-zaw. pracujący									
Kadra kier.,inteligencja	1	0	4	0	51	1	5	0	8
Prac.umysł.niż.szczębla	2	0	2	4	48	2	2	0	16
Pracownicy fiz.- umysł.	0	3	3	0	53	2	0	0	16
Robotnicy wykwalifikowani	2	2	0	1	44	0	4	0	19
Robotnicy niewykwalifik.	0	6	5	0	34	0	4	0	15
Rolnicy	4	4	0	0	16	2	26	0	10
Pracujący na własny rach.	0	0	5	0	51	0	3	0	18
Bierni zawodowo									
Renciści	10	0	2	0	36	3	4	0	27
Emeryci	4	3	0	0	30	1	7	1	22
Uczniowie i studenci	0	6	0	0	54	2	5	0	19
Bezrobotni	4	11	0	0	30	4	9	0	15
Gospodynie domowe i inni	4	3	4	4	25	0	0	0	30
Pracuje w:									
inst. państw., publicznej	0	0	2	4	43	0	3	0	17
spółce właścicieli									
prywatnych i państwa	2	2	0	0	58	3	2	0	13
sekt. pryw. poza rolnict.	1	3	3	0	49	1	2	0	13
prywatnym gosp. rolnym	3	3	0	0	17	2	30	0	13
Dochody na jedną osobę									
Do 300 zł	4	0	0	0	56	0	0	0	25
301-500	2	2	2	0	28	6	11	0	22
501-900	4	0	2	1	38	2	3	0	18
901-1200	3	5	1	0	43	3	1	0	24
Powyżej 1200 zł	4	1	4	1	40	0	3	1	13
Ocena własnych war. mater.									
Złe	7	3	1	0	30	0	5	0	19
Średnie	3	2	2	0	33	2	5	0	23
Dobre	1	2	1	2	50	2	6	1	14
Udział w prakt. religijnych									
Kilka razy w tygodniu	4	4	0	0	25	2	5	2	39
Raz w tygodniu	3	3	1	1	36	2	7	0	23
1-2 razy w miesiącu	1	2	1	0	43	2	6	0	10
Kilka razy w roku	3	2	3	2	50	0	5	0	9
W ogóle nie uczestniczy	3	1	2	1	44	0	1	0	10
Poglądy polityczne									
Lewica	1	0	2	0	34	0	7	0	9
Centrum	4	3	2	0	41	3	6	0	13
Prawica	3	2	2	1	47	1	3	1	31
Trudno powiedzieć	4	4	0	1	27	2	8	0	12

(continued)

Tabela 2 cd.

(%)

	Samobrona	SdPl	SLD	UPR	UP	Inne	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	1	1	7	1	0	0	16	590
Płeć								
Mężczyźni	2	2	8	1	1	0	15	275
Kobiety	1	1	6	1	0	1	17	314
Wiek								
18-24 lata	0	2	2	0	0	0	16	85
25-34	0	1	6	2	2	1	13	96
35-44	0	2	6	1	0	1	16	87
45-54	2	0	6	0	0	0	20	90
55-64	4	1	13	1	0	1	16	122
65 lat i więcej	1	1	8	0	0	0	17	109
Miejsce zamieszkania								
Wieś	3	1	4	0	0	0	22	205
Miasto do 20 tys.	0	1	14	3	0	0	10	76
20-100 tys.	2	1	12	1	0	1	11	118
101-500 tys.	0	0	6	1	0	1	11	94
501 tys.i więcej mieszk.	0	4	5	0	2	0	20	97
Wykształcenie								
Podstawowe	3	0	4	0	0	0	25	130
Zasadnicze zawodowe	2	0	9	0	0	0	16	124
Średnie	0	2	8	1	0	0	12	221
Wyższe	0	2	9	2	2	2	15	114
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja	0	3	9	0	0	3	15	70
Prac.umysł.niż.szczebła	0	4	7	2	0	0	11	56
Pracownicy fiz.- umysł.	0	0	3	0	0	0	21	50
Robotnicy wykwalifikowani	0	4	8	0	0	0	17	51
Robotnicy niewykwalifik.	0	0	11	0	0	0	26	18
Rolnicy	6	0	4	0	0	0	27	27
Pracujący na własny rach.	0	0	6	4	0	0	12	29
Bierni zawodowo								
Renciści	2	0	6	0	0	0	9	47
Emeryci	3	1	10	1	0	0	17	150
Uczniowie i studenci	0	0	3	0	0	0	11	36
Bezrobotni	0	0	8	0	5	0	14	32
Gospodynie domowe i inni	0	0	3	4	0	0	22	23
Pracuje w:								
inst. państw., publicznej	0	6	8	1	0	2	15	89
spółce właścicieli								
prywatnych i państwa	0	2	8	0	0	0	9	46
sekt. pryw. poza rolnict.	0	0	6	1	0	0	20	138
prywatnym gosp. rolnym	5	0	3	0	0	0	24	35
Dochody na jedną osobę								
Do 300 zł	0	0	4	0	0	0	11	22
301-500	4	0	5	0	0	0	19	43
501-900	3	3	11	1	0	0	14	109
901-1200	0	0	9	0	0	0	10	89
Powyżej 1200 zł	0	3	9	2	0	1	16	110
Ocena własnych war. mater.								
Złe	3	0	4	1	2	0	26	98
Średnie	2	1	10	0	0	0	18	228
Dobre	0	2	6	1	0	1	10	263
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	2	0	0	2	0	0	15	46
Raz w tygodniu	2	1	5	0	0	0	17	280
1-2 razy w miesiącu	1	0	10	0	2	3	19	94
Kilka razy w roku	0	1	9	1	0	0	13	99
W ogóle nie uczestniczy	1	3	16	2	0	0	15	71
Poglądy polityczne								
Lewica	2	5	32	0	0	0	9	109
Centrum	2	0	4	1	1	1	18	154
Prawica	0	1	0	1	0	0	7	217
Trudno powiedzieć	1	0	2	1	0	0	38	110